

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีภาษีอากรถึงผลกระทบของกระบวนการปรับแต่งตัวเลขทางบัญชีที่มีต่อการนำเสนอรายงานทางการเงิน ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้สอบบัญชีภาษีอากรจำนวน 148 คน จาก 159 คนตามทะเบียนผู้สอบบัญชีภาษีอากร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 และนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งนำเสนอในรูปแบบของตารางแจกแจงความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความคิดเห็นถึงผลกระทบของกระบวนการปรับแต่งตัวเลขทางบัญชีที่มีต่อการนำเสนอรายงานทางการเงินโดยรวมเฉลี่ยในระดับมากและปานกลาง โดยในรายละเอียดพบว่ารูปแบบกระบวนการปรับแต่งตัวเลขทางบัญชีที่มีผลกระทบต่อการนำเสนอรายงานทางการเงินในระดับมากได้แก่ การรับรู้รายได้ที่ยังไม่เกิดขึ้น การรับรู้ค่าใช้จ่ายในอนาคตเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบัน การชะลอค่าใช้จ่าย การชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปในอนาคต การไม่บันทึกหรือเปิดเผยหนี้สินอย่างครบถ้วน การสร้างรายได้หรือกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้น ส่วนรูปแบบกระบวนการปรับแต่งตัวเลขทางบัญชีที่มีผลกระทบต่อการนำเสนอรายงานทางการเงินในระดับปานกลาง คือ การเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว

ในส่วนประเด็นปัจจัยในเรื่องคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีภาษีอากรเกี่ยวกับการมีประสบการณ์ด้านการตรวจสอบบัญชีพบว่า ผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์ด้านการตรวจสอบบัญชีมีความคิดเห็นถึงผลกระทบของรูปแบบกระบวนการปรับแต่งตัวเลขทางบัญชีที่มีต่อการนำเสนอรายงานทางการเงินแตกต่างกันคือในระดับมากและปานกลาง โดยในรายละเอียดพบว่ารูปแบบกระบวนการปรับแต่งตัวเลขทางบัญชีที่มีผลกระทบต่อการนำเสนอรายงานทางการเงินในระดับมากทุกวิธี

คือ การรับรู้รายได้ที่ยังไม่เกิดขึ้น ส่วนรูปแบบกระบวนการปรับแต่งตัวเลขทางบัญชีที่มีผลกระทบต่อการนำเสนอรายงานทางการเงินในระดับมากและปานกลางแตกต่างกันในแต่ละวิธีได้แก่ การสร้างรายได้หรือกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้น การเพิ่มกำไรด้วยรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว การชะลอค่าใช้จ่าย การไม่บันทึกหรือเปิดเผยหนี้สินอย่างครบถ้วน การชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปในอนาคต การรับรู้ค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดปัจจุบัน

จากการศึกษาค้นพบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่วนใหญ่มีความตระหนักถึงรูปแบบและวิธีการปรับแต่งตัวเลขทางบัญชีว่ามีผลกระทบต่อการนำเสนอรายงานทางการเงินเป็นอย่างมากซึ่งจะส่งผลให้ระบบการตรวจสอบรายงานทางการเงินเพื่อรับรองงบการเงินมีความเหมาะสมเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินอย่างสูงสุด